

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۹۶۵ - شنبه ۲۷ فروردین ماه ۱۳۳۴ - سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۰۵
دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۰۵

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه بیستم فروردین ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) - بیانات قبل از دستور - آقایان: رضا افشار - شوشتی - حائری زاده
- ۳) - معرفی هیئت دولت و تقدیم برنامه - بوسله آقای حسین ملا - نخست وزیر
- ۴) تعیین موقع و دستور جلسه - بعد - ششم جلسه
مجلس دو ساعت و ۲۰ دقیقه پیش از ظهر برای استماع آقوی رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت می‌نود (بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر شاهکار - خرازی - غزیه علم - مکرم نصیری - فئات آبادی - احمد صفائی - پناهی بزرگ نیا - عرب شیبانی - سلطانی - امیر تیمور کلانی - دکتر سعید حکمت - نقابت عبدالرحمن فرامرزی - مصطفی ذوالفقاری - امیر احتشامی - دکتر سعید - جلیلووند دکتر عزیل - اسکندری - بهادری فراگزلو

غائبین با اجازه - آقای اوبه دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان : دکتر آهی - خلغییری - صراف زاده - کاشانیان - دولت آبادی - خاکباز سندیجی - عبدالصاحب صفائی - محمودی مهدوی - قوامی - نغلا اسلامی - حیدری

فرشی - دکتر افشار - کریمی - فضالی - دکتر سید امامی - مهندس اردبیلی - مسعودی - کاشانی - داراب - سهرابیان - میر اشرفی

رئیس - نظری نسبت به صورت مجلس نیست ؟ آقای ارباب
ارباب - در در عرایض که من راجع به شراعی ازسبل در پندرهاس کرده بودم عرض کردم نود و پنج در صد از خانه های شتم ویران شده - عبارت قسم افتاده - اصلاح کنید

رئیس - بسیار خوب ، آقای صارمی
صارمی - اصلاح مختصر عبارتی در عرایض بنده هست که منبدم اصلاح کنند
رئیس - بسیار خوب ، آقای حائری زاده نسبت به صورت مجلس است ؟ (حائری زاده - بلی) بفرمایند

حائری زاده - در جلسه ۱۰۴ که در تاریخ پنجشنبه ۲۶ اسفند تشکیل شد بنده عرایضی کردم که خیال میکنم درمعلیله یک

اشکالاتی در آن ایجاد شده که باید آنرا اصلاحش کنیم و بدعم برای اینکه در تاریخ مشروطیت ایران و تاریخ مجلس این چیزها غلط ضبط نشده باشد (بلندتر بفرمایند) یک قسمت دیگر مربوط به وقتی است که مرخص شدم و برای من در کفرقه حرف زدن بیانی ننشاند بود عرض کردم که اگر جناب دکتر امینی در عرایض من تعریف کردند من از ماده ۱۸۷ استفاده خواهم کرد و نبودم که فرمایشات ایشان را بشنوم و صورت مجلس را که صبح مطالعه میکردم دیدم یک قسمت فرمایشات ایشان محتاج است که من از آن ماده استفاده نکنم و بر طبق آئیننامه مقدم است بر سایر مذاکرات این حق که یک نماینده پیدا کرده برای توضیحات - ولی من چون خورد میبیتی حضور ندارد خواهش میکنم که موافقت بکنند پس از اینکه ایشان تشریف آوردند این توضیحاتیکه من باید بدهم در حضور خود ایشان باشد (صحیح است)

رئیس - آقای اردلان
اردلان در صورت مجلس یک اشکالات کوچکی هست که بنده تقدیم میکنم اصلاح بشود
رئیس - بفرمایند آقای صدرزاده
صدرزاده - یک اصلاحات عبارتی هست که بنده تقدیم میکنم

رئیس - بسیار خوب آقای عبدالصاحب صفائی
صفائی - در اسامی غائبینی که مایع شده اسمی از مجلس نبود ولی آقای مسعودی خوانندند اسم بنده را بندهام چطور طبع (مسعودی - این صورت در جلسه بعد طبع میشود) در حال غریبیتی باشد غیبت بنده با اجازه از مقام ریاست بوده است

رئیس - در صورت مجلس دیگر نظری نیست ؟ (اطهاری شد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲ - بیانات قبل از دستور
آقایان: رضا افشار - شوشتی - حائری زاده
رئیس - ۳ نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند - آقای رضا افشار
رضا افشار - بنده از ابتدای مجلس شورا ایلی کمتر سعی کردم وقت آقایان را با عرایض خود مشغول کرده باشم (بلند تر بفرمایند) تصور میکنم اگر کسی از یک میدان و یک مقصدی شروع برفتن نکند اگر در ابتدای مبداء یک میلیتی انحراف داشته باشد تا به مقصد برسد انحرافش توسعه بیشتری پیدا میکند من خیال میکنم که در میان همه آقایان نماینده کان محترم و افراد مملکت ایران کمتر کسی است که اوضاع و احوال ۲۵ تا ۲۸ مرداد را فراموش کرده باشد (صحیح است) (تیمورتاش - بر عکس بسیاری فراموش کرده اند) عرض میکنم ملت ایران یک ملت فراموشکاری نیست بعقبه بنده (صحیح است) اگر گاهی گاهی بتوانسته است در مقابل حوادث مقاومتی بخرج بدهد ولی در انجام و اجرای مقاومت منفی کمتر خودداری کرده است (صحیح است) یکی از علل و جهات بقای این ملت در مقابل حوادث فوق العاده سخت و زور کار فقط این مقاومت منفی بوده است که این مردم و این ملت از خود نشان دادند سیهبزه های خدمات برجسته ای باین مملکت و باین ملت کرده است (صحیح است) خدمات سیهبزه های قابل انکار و فراموشی نیست (صحیح است) فراموش کردن خدمات او خیانت کردن بخدمات افراد و طبقه شناس کشور است (صحیح است) اگر ما بخواهیم افراد وظیفه شناس را در این مملکت تشویق بکنیم و باز داد تعداد او خودمان را موفق بداریم مجبور هستیم که خدمات مردم خادم را همیشه قدر شناسی بکنیم (صحیح است)

کرده است ایشان معرفی نشده اند چون من در روزنامه يك چیزهای خواندم فعلا مطالب خود را میگذارم برای بعد از آماده شدن استفاده میکنم.

رئیس - لایحه جلب سرمایه های خارجی در دستور بود مادوم مطرح بود ده پیشنهاد قرائت شده بود پیشنهاد سوم قرائت میشود

عبدالصاحب صفائی - اخطار نظام نامه ای دارم وزراء نیستند که از این لایحه دفاع کنند بملاوه باید ببینیم که دولت حاضر آن اوراق را قبول میکند یا خیر

عبدالرحمن فرامرزی - این تدوالت که آن تدوالت نیست

رئیس - در آیین نامه استرداد اموال با تغییر دولت نیست وقتیکه مطرح میشود هر وزیری که بخواهد میتواند استرداد کند حالا پیشنهادها قرائت میشود

(پیشنهاد آقای خلعت بری بشرح زیر قرائت شد)
اینجناب پیشنهاد میکنم ماده ۲ بطریق ذیل اصلاح شود

برای رسیدگی و اظهار نظر در خصوص پیشنهادهای واصل راجع ورود سرمایه های خارجی هیئت بنام شورای عالی اقتصادی تشکیل یابد و دولت در ظرف يك ماه بلاعلاج آنرا برای تصویب مجلس شورای عالی تقدیم نماید

پیشنهادها برای مشورت بشورای مزبور از اجاع ویس از اظهار نظر شورای هیئت دولت پیشنهادها را بکمیسیونهای مربوطه مجلسین برای تصویب تقدیم خواهد نمود

رئیس - آقای خلعت بری بفرماید -

عبدالرحمن فرامرزی - اجازه میفرماید؟

رئیس - آقای فرامرزی مطلبی داشتید بجه عنوانی میخواهد بفرماید

عبدالرحمن فرامرزی - بعنوان مخالف با این پیشنهاد

رئیس - ایشان توضیحشان را بدهند بدم (خلعت بری بیس گرفت)

۴ - معرفی هیئت دولت بوسیله آقای حسین علاء نخست وزیر و تقدیم برنامه رئیس - آقای علاء

نخست وزیر (حسین علاء) - اکنون که فرمان شاهنشاه مأموریت تشکیل دولت بانجناب معول گردیده است بوردیه نامم توجه نمایندگان محترم را بچنینگونه ملاحظه باختصار بیان میآورم جلب نماید پس از قیام تاریخی مردم ایران در ۲۸ مرداد ۳۲ که بیگانه یکی از صفات درخشان تاریخ پرافتخار کشور ما را تشکیل میدهد دولت گذشته بفرمان ورهبری اعلیحضرت همایون شاهنشاه و کمک مردم و همکاری گرانمایگان نمایندگان محترم مجلسین توفیق حاصل کرده که در سیاست خارجی ایران وزیر فراری روابط دوستانه متقابل و شرافتمندانه با دولت ملت انگلستان و حل مسائل مرزی و مالی با دولت شوروی در تحکیم روابط دوستانه با کشورهای دیگر در و نزدیک خصوصاً جلب کمک های فنی و مالی دولت آمریکا که تأثیر آن در وضع مالی و اقتصادی ایران مورد قدرانی ملت و دولت ایران میباشد خدمات بزرگی بکشور و ملت ما نمینماید و در راه حل موضوع نفت که بزرگترین مشکل کشور و ملت ایران را تشکیل میدهد موفقیت مهمی بدست آورد

همچنین در عهد دولت گذشته نیروی انتظامی برهبری شاهنشاه توفیق حاصل کرد که امنیت را در سراسر کشور برقرار سازد اکنون نیز دولت با ادامه همان روش دولت گذشته در مورد سیاست خارجی و حفظ امنیت و مبارزه با افراد اخلاک زده و پیر نامه آن از يك ماده تجاوزت نمیکند

آنها هم بود وضع مردم و آسایش طبقات زحمتکش از راه افزایش تولید و بالا بردن سطح فرهنگ و بهداشت عمومی و اصلاحات اجتماعی است که همواره مهمترین (صاحب است) چون برای بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی کشور فراهم آوردن آسایش و رفاه مردم باید کلیه دستگاههای اقتصادی و اداری کشور را از آلودگیها و بدنامیها پاک کرده (احسن - کف زدن نمایندگان)

(صاحب است) - حرف خیلی خوبی است عملش (کوه) و حتی بقدمور کارمردم را بخورد مردم واگذار نمود دولت اینجناب پشتیبانی شاهنشاه و مجلسین و مردم با تمام نیروی خود با نشاط و نادرستی مبارزه خواهد کرد

دوخته بفرمان ورهبری اعلیحضرت همایون شاهنشاه و کمک مردم و همکاری گرانمایگان نمایندگان محترم مجلسین توفیق حاصل کرده که در سیاست خارجی ایران وزیر فراری روابط دوستانه متقابل و شرافتمندانه با دولت ملت انگلستان و حل مسائل مرزی و مالی با دولت شوروی در تحکیم روابط دوستانه با کشورهای دیگر در و نزدیک خصوصاً جلب کمک های فنی و مالی دولت آمریکا که تأثیر آن در وضع مالی و اقتصادی ایران مورد قدرانی ملت و دولت ایران میباشد خدمات بزرگی بکشور و ملت ما نمینماید و در راه حل موضوع نفت که بزرگترین مشکل کشور و ملت ایران را تشکیل میدهد موفقیت مهمی بدست آورد

همچنین در عهد دولت گذشته نیروی انتظامی برهبری شاهنشاه توفیق حاصل کرد که امنیت را در سراسر کشور برقرار سازد اکنون نیز دولت با ادامه همان روش دولت گذشته در مورد سیاست خارجی و حفظ امنیت و مبارزه با افراد اخلاک زده و پیر نامه آن از يك ماده تجاوزت نمیکند

آنها هم بود وضع مردم و آسایش طبقات زحمتکش از راه افزایش تولید و بالا بردن سطح فرهنگ و بهداشت عمومی و اصلاحات اجتماعی است که همواره مهمترین (صاحب است) چون برای بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی کشور فراهم آوردن آسایش و رفاه مردم باید کلیه دستگاههای اقتصادی و اداری کشور را از آلودگیها و بدنامیها پاک کرده (احسن - کف زدن نمایندگان)

(صاحب است) - حرف خیلی خوبی است عملش (کوه) و حتی بقدمور کارمردم را بخورد مردم واگذار نمود دولت اینجناب پشتیبانی شاهنشاه و مجلسین و مردم با تمام نیروی خود با نشاط و نادرستی مبارزه خواهد کرد

دوخته بفرمان ورهبری اعلیحضرت همایون شاهنشاه و کمک مردم و همکاری گرانمایگان نمایندگان محترم مجلسین توفیق حاصل کرده که در سیاست خارجی ایران وزیر فراری روابط دوستانه متقابل و شرافتمندانه با دولت ملت انگلستان و حل مسائل مرزی و مالی با دولت شوروی در تحکیم روابط دوستانه با کشورهای دیگر در و نزدیک خصوصاً جلب کمک های فنی و مالی دولت آمریکا که تأثیر آن در وضع مالی و اقتصادی ایران مورد قدرانی ملت و دولت ایران میباشد خدمات بزرگی بکشور و ملت ما نمینماید و در راه حل موضوع نفت که بزرگترین مشکل کشور و ملت ایران را تشکیل میدهد موفقیت مهمی بدست آورد

(کف زدن نمایندگان - احسن) مجموعه ملی مسدود - نابود باد (وزدان) و در ریشه کن کردن فساد و رازنه و تنبیه نادرستان و سوء استفاده کنندگان در مقام منصبی که باشند. و همچنین اجرای قانون در مورد تمام افراد کشور جدا اقدام مینماید.

بدیهی است که توفیق مردان درستکار و لایق و دانشمند و خدمتگزار که همیشه مورد نظر مخصوص شاهنشاه بوده است نیز یکی از مهم ترین مهندهای دولت اینجناب میباشد

در خانه امیدوارم بیاری خداوند متعال و توجهات اعلیحضرت همایون شاهنشاه و پشتیبانی نمایندگان محترم مجلسین دولت در انجام خدمت بکشور و مردم توفیق حاصل نماید (انشاءالله)

اینک اعضای دولت را با این شرح معرفی مینماید:
جناب آقایان علی معتمدی وزیر مشاور
» » اسدالله علم وزیر کشور
» » دکتر علی امینی وزیر دارائی

جنابان آقاها با این معتمدی وزیر مشاور
» » اسدالله علم وزیر کشور
» » دکتر علی امینی وزیر دارائی

تیسار سربهد عبدالله هدایت وزیر جنگ
جنابان آقایان د کتر جهانشاه صالح وزیر بهداری
مهندس اشراقی وزیر پست و تلگراف و تلفن

عبدالله انتظام وزیر امور خارجه
مهندس طالقانی وزیر کشاورزی
حاج محمد سازی وزیر مشاور د کتر محمد مهران وزیر فرهنگ
تیسار سرلشکروالی انصاری وزیر راه
جناب آقای ابراهیم کاشانی کفیل

وزارت اقتصاد ملی
وزارت دادگستری تا تعیین وزیر تحت نظر اینجناب خواهد بود
و جناب آقای میر معهیری کاماکن سمت معاونت وزارت دادگستری را خواهند داشت

جناب آقای محمود هدایت معاون نخست وزیر
بطوریکه آقایان محترم مسوق هستند بواسطه عارضه کسالت در ایام تعطیل نوروز

مجلس بیکساعت ونیم پیش از ظهر ختم شد
رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت

و احتیاج مبرم بعمل جراحی اضطراراً این بنده مجبورم که امشب بهایرس پرواز نمایم و امیدوارم که در اندک مدتی معالجه بشوم و مراجعت کنم در قریب بنده گفت نخست وزیر بی همه جناب آقای عبدالله انتظام خواهد بود

نمایندگان - مبارک است
رئیس - برنامه دولت باید تقدیم شود که طرح و توزیع شده و مورد شور قرار بگیرد (صاحب است) برنامه را حاضر کرده اند؟
نخست وزیر - همان یکماه بود

رئیس - بهر حال باید بر نامه مرجه است طرح و توزیع بشود و در دستور مجلس قرار بگیرد (صاحب است)
۴ تغییر - موقع و دستور
جلسه بعد ختم جلسه

رئیس - پیشنهاد دیگر راجع بلایحه جلب سرمایه خارجی قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد مینمایم که در ماده ۲ اضافی هیئت متشکله رئیس بانک کشاورزی و معاون وزارت کشاورزی نیز اضافه شود مهندس اردبیلی

عبدالصاحب صفائی - آقا اخطار بنده مورد توجه مقام ریاست قرائت نگرفت طبق آیین نامه باید موافقت دولت جلب بشود

رئیس - گفتم که اگر موافق نباشند استرداد میکنند مقصودشان این است که جلسه را ختم کنیم؟
صفائی - بنده پیشنهاد این بود که جلسه ختم بشود تا هیئت دولت هم وقت رسیدگی بیشتری داشته باشند

بعضی از نمایندگان - آقا بودجه را رای بگیرد
رئیس - بودجه هم بکمیسیونها میفرماید باید اصلاح بشود بنابراین رای به بودجه را بزه دستور جلسه آینده میگذاریم برنامه دولت هم چاپ و توزیع میشود جزه دستور قرار میگیرد حائری زاده هم مطابق ماده ۸۷ تقاضای مذاکره میگرداند نسبت به بیاناتی که آقای وزیر دارائی در جلسه قبل کرده اند ایشان هم در جلسه آینده بیانات خودشان را میکنند فعلا جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز سه شنبه ساعت ۹ خواهد بود

مجلس بیکساعت ونیم پیش از ظهر ختم شد
رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت